

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Fontys Hogescholen
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 347
5600 AH EINDHOVEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
30992540

Bijlagen
1

Datum 13 januari 2022
Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree Sport

*Als u belang hebt bij dit besluit,
dan kunt u hiertegen binnen 6
weken, gerekend vanaf de
verzenddatum, bezwaar maken.
Stuur uw bezwaarschrift naar
DUO, Postbus 30205, 2500 GE
Den Haag. U kunt uw bezwaar
ook digitaal indienen op
www.bezwaarschriftenocw.nl.*

Geacht College,

Met uw brief van 3 november 2021, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 4 november 2021, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Eindhoven.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 13 december 2021, kenmerk 2021/092, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies van de CDHO dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op de advisering van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Sport als bekostigde opleiding te verzorgen in Eindhoven. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO, concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de criteria a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het genoemde advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, negende lid, van de WHW, vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van het besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO over onderhavige opleiding een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit, adviseer ik u zo spoedig mogelijk een aanvraag voor een toets nieuwe opleiding in te dienen bij de NVAO. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met ssg@duo.nl.

Onze referentie
30992540

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Inspectie van het Onderwijs, DUO-Groningen en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Ingrid van Engelshoven
namens deze,
MT-lid Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Hubert-Jan Albert

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
Mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 83
2514 JG Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Fontys Hogescholen deeltijd hbo Associate degree Sport Eindhoven	2021/092	13/12/2021

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 04/11/2021 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Fontys Hogescholen om de hbo Associate degree Sport als bekostigde opleiding te verzorgen te Eindhoven (brief van 03/11/2021 met kenmerk JZ/2021/174/mh). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hiernavolgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Fontys Hogescholen om de hbo Associate degree Sport als bekostigde opleiding te Eindhoven te verzorgen. De commissie adviseert hierbij om de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid die is vastgelegd in art. 6.2 lid 3 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW).

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in art. 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek. Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Sport vanuit Eindhoven aanbieden. Het betreft een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij. De opleiding omvat 120 studiepunten en zal in deeltijdvorm worden aangeboden. De opleiding is toegankelijk voor werkenden met een mbo-4, havo of vwo-diploma en een werkplek van tenminste 20 uur per week in een relevante organisatie.

De Ad Sport bestaat uit een generiek deel waarin alle facetten van sport en bewegen aan bod komen en een uitstroomprofiel. Aanvrager wil het uitstroomprofiel topsport- en talentcoach (hierna ook: TTC) aanbieden. De hbo Ad Sport leidt met het uitstroomprofiel topsport- en talentcoach studenten op die talentvolle sporters op het hoogste prestatieniveau binnen hun sport trainen, begeleiden en coachen bij wedstrijden. Het werkveld speelt een belangrijke rol in het opleiden van bekwame topsport- en talentcoaches. In het curriculum staan onder andere de volgende kennisgebieden centraal: talentontwikkeling, sport en bewegen in het algemeen, sportpedagogiek, anatomie en bewegingsanalyse, motorisch leren, prestatiegedrag, inspanningsfysiologie, trainingsleer, sportethiek en pedagogisch sportklimaat. De beroepstaken van een afgestudeerde TTC'er zijn het geven van trainingen, coachen bij wedstrijden, ondersteunen van meerjarentopsportbeleid, het managen van topsportbegeleidingsteams en netwerken, het vergaren, ontwikkelen, toepassen en delen van kennis en het begeleiden van topsporters. Afgestudeerden van de opleiding werken in verschillende functies binnen de topsportwereld zoals hoofdtrainer/coach, talenttrainer/coach, (assistent-)bondscoach, privétrainer/coach, clubtrainer/coach & trainerscoördinator en CTO/RTC-trainer/coach of zij kunnen doorstromen naar de hbo bachelor Sportkunde. De topsport- en talentcoach is werkzaam in de topsport. Dit kan zijn bij een topsportvereniging, een sportbond of een professionele sportploeg, of als privétrainer van topsporters en talenten. Voor zowel de TTC'er als de sporter vormt sport de primaire tijdsbesteding. Een werkplek binnen een sportgerelateerde organisatie is een voorwaarde om deel te mogen nemen aan de opleiding.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling. Aangezien de commissie heeft geconstateerd dat de arbeidsmarktbehoefte vrijwel volledig bestaat uit een opscholingsbehoefte adviseert de commissie de instemming te beperken tot de deeltijdvariant.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de hbo Associate degree Sport aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Aanvrager onderbouwt de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de Ad Sport onder meer aan de hand van arbeidsmarktgegevens met betrekking tot opleidingstypen en beroepsgroepen uit ROA's database AIS. Daarnaast verwijst aanvrager naar de spanningsindicator van het UWV, de rapporten 'Toekomstverkenning in de sport: naar een sportiever Nederland' uitgevoerd door het RIVM en het SCP op verzoek van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2017), het 'Landelijk opleidingsprofiel Sportkunde 2017' van het Landelijk Opleidingsoverleg Sportkunde (2017), de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2018' van onderzoeksbureau KBA in opdracht van NOC*NSF (2018) en de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2020' van onderzoeksbureau Lexnova (2021), de 'Kamerbrief over besteding extra middelen topsport 2018' van voormalig minister Bruno Bruins van het Ministerie voor Medische Zorg en Sport (20/02/2018), het 'Nationaal Sportakkoord' in combinatie met het deelakkoord 6 'Topsport die inspireert' (2019) dat onderdeel is van het 'Nationaal Sportakkoord' van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Vereniging Nederlandse Gemeenten, Vereniging Sport en Gemeenten en NOC*NSF (2018), het 'Brancherapport Sport' van KPMG (2019) aangevuld met adhesieverklaringen van Stichting Sportservice Noord-Brabant en Stichting Huis voor de Sport Limburg (2021), de 'Topsportklimaatmeting 2019' van het Mulier Instituut en de Universiteit Utrecht in opdracht van NOC*NSF en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (2019), publicaties op de website van NOC*NSF, het 'Arbeidsmarktonderzoek Ad Sport, topsport- en talentcoach 2020' van KBA Nijmegen (oktober 2020), een Jobfeed vacature analyse (2018-2020) en een viertal adhesieverklaringen afkomstig van Stichting Sportservice Noord-Brabant, Stichting Huis voor de Sport Limburg, Brabant Sport en Team NL/NOC*NSF (2021).

De commissie heeft besloten om de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen 2018' buiten beschouwing te laten en alleen de meest recente 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen' uit 2020 te bespreken.

De commissie is met aanvrager van mening dat binnen ROA's database AIS het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement inhoudelijk het meest relevant is voor de hbo Ad Sport. Aanvrager betoogt dat in het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement in verhouding weinig sportgerelateerde opleidingen zijn geschaard en om deze reden onvoldoende informatie biedt met betrekking tot de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo Ad Sport. De commissie beschouwt dit opleidingstype echter als relevant, aangezien binnen dit opleidingstype de sterk verwante en gelijknamige Ad Sport, Gezondheid en Management (per 01/09/2021 is de naam gewijzigd in Ad Sport) alsmede de aansluitende bachelor Sportkunde zijn ondergebracht. Aanvrager heeft verwezen naar de prognoses tot 2024. De commissie constateert dat het ROA begin juli 2021 de gegevens in AIS heeft bijgewerkt en de prognoses tot 2024 heeft vervangen door prognoses tot 2026. De commissie hanteert altijd de meest recente arbeidsmarktprognoses. Het ROA typeert de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden van dit opleidingstype als 'slecht' en verwacht geen knelpunten in de toekomstige personeelsvoorziening in 2026.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognoses opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		2700	3	0.4	gemiddeld
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte vervangingsvraag tot 2026		5600	6	0.9	erg laag
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte baanopeningen tot 2026		8300	8	1.3	erg laag
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2026		26700	27	4	hoog
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2026	1.22				geen
> > Bachelor - horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2026	1.22				slecht

Bron: ROA AIS

Aanvrager heeft tevens verwezen naar de prognoses voor de beroepsgroep sportinstructeurs, maar stelt tegelijkertijd dat de arbeidsmarktprognoses voor de beroepsgroep sportinstructeurs onvoldoende representatief zouden zijn voor afgestudeerden van de hbo Ab Sport met het uitstroomprofiel topsport- en talentcoach. Aanvrager stelt onder verwijzing naar een tabel inzake de opleidingsachtergrond van sportinstructeurs (ROA AIS, 2019) dat sportinstructeurs over het algemeen zijn opgeleid op niveau 3 en 4, bijvoorbeeld als fitnessstrainer A of B. Uit de tabel blijkt volgens aanvrager dat 21% van de beroepsgroep sportinstructeurs een opleiding op mbo-4 niveau heeft en dat 72% een opleidingsniveau van mbo-4 of lager heeft. Aanvrager stelt verder dat een opleiding tot sportinstructeur doorgaans wordt gevolgd binnen het onbekostigd onderwijs via branchecursussen als Fitnessstrainer A of B of Personal Trainer. De commissie erkent dat het opleidingsniveau van sportinstructeurs over het algemeen lager is, maar vanwege de overlap die bestaat op grond van de vereiste inhoudelijke kennis op het sporttechnische vlak (trainingsleer, inspanningsfysiologie, etc.) acht de commissie de beroepsgroep sportinstructeurs niettemin representatief voor afgestudeerden van de hbo Ad Sport.

De commissie constateert dat afgestudeerden van de hbo Ad Sport voor vrijwel alle beroepen (sportbeoefenaren, -trainers en fitnessinstructeurs z.n.d., atleten en andere sportbeoefenaren, sporttrainers en zweminstructeurs en Fitnessinstructeurs en leiders van recreatieprogramma's) binnen deze beroepsgroep in aanmerking komen. De commissie kent in beginsel meer gewicht toe aan de prognoses van het ROA die zien op het opleidingstype dan aan de prognoses van het ROA die zien op de beroepsgroepen. Daartoe overweegt de commissie dat de opleidingstypen een specifiek beeld geven van de arbeidsmarktbehoefte omdat daarin de uitstroom uit een cluster verwante opleidingen wordt gerelateerd aan verwachte baanopeningen voor dit type afgestudeerden. Het ROA verwacht voor de beroepsgroep sportinstructeurs geen knelpunten in 2026.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognoses beroepsgroep sportinstructeurs

Beroepsgroep	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
Sportinstructeurs	verwachte uitbreidingsvraag tot 2026		-3200	-7	-1.2	erg laag
Sportinstructeurs	verwachte vervangingsvraag tot 2026		9600	20	3.1	gemiddeld
Sportinstructeurs	verwachte baanopeningen tot 2026		9600	20	3.1	gemiddeld
Sportinstructeurs	ITKB toekomstige knelpunten beroepsgroep in 2026	0.95				geen

Bron: ROA AIS

Aanvrager heeft tevens verwezen naar de spanningsindicator van het UWV (<https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/dashboards/spanningsindicator>) en stelt dat de spanning op de landelijke arbeidsmarkt voor de beroepsgroep sportinstructeurs vanaf het eerste kwartaal van 2018 tot en met het derde kwartaal van 2020 'ruim' tot 'gemiddeld' is. De spanningsindicator van het UWV voor de beroepsgroep (BRC) Sportinstructeurs voor de regio Noord-Brabant en Limburg is vanaf het eerste kwartaal van 2018 tot en met het derde kwartaal van 2020 eveneens 'ruim' tot 'gemiddeld'. De commissie heeft ook gekeken naar de spanningsindicator in het vierde kwartaal van 2020 en de eerste twee kwartalen van 2021 en constateert dat de spanning op zowel de landelijke arbeidsmarkt als de regionale arbeidsmarkt voor de beroepsgroep sportinstructeurs in deze periode 'ruim' is. Aanvrager erkent dat ook de spanningsindicator een negatief beeld laat zien van de landelijke en regionale arbeidsmarkt voor de beroepsgroep sportinstructeurs, maar is tegelijkertijd van mening dat de prognoses voor de beroepsgroep sportinstructeurs en het relevante opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement niet representatief zijn voor afgestudeerden van de hbo Ad Sport met uitstroomprofiel TTC. De commissie concludeert dat zowel de arbeidsmarktprognoses afkomstig uit ROA's database AIS met betrekking tot de beroepsgroep sportinstructeurs en het opleidingstype bachelor horeca, vrije tijd en faciliteitsmanagement als de landelijke spanningsindicator voor de beroepsgroep sportinstructeurs een ongunstig beeld schetsen van de (toekomstige) arbeidsmarktsituatie van afgestudeerden van de hbo Ad Sport. De commissie is van mening dat de cijfers die uit deze bronnen naar voren komen wellicht niet volledig representatief zijn voor afgestudeerden van de hbo Ad Sport met het uitstroomprofiel TTC, maar dat op grond daarvan wel kan worden geconcludeerd dat de toekomstige arbeidsmarktsituatie voor deze afgestudeerden niet gunstig is.

Aanvrager stelt verder dat het een van de belangrijkste uitdagingen binnen het nationale sportbeleid is om de internationale topositie die Nederland nu heeft te behouden. Aanvrager betoogt dat meer topsport- en talentcoaches opgeleid zullen moeten worden om aan deze doelstelling tegemoet te komen.

Uit de 'Toekomstverkenning in de sport: naar een sportiever Nederland' (<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/toekomstverkenning>, 2017) blijkt dat talenten ontwikkelen, presteren en prijzen winnen een van de pijlers van een sportiever Nederland is. De verwachte ontwikkeling geeft aan dat talentontwikkeling sterk samenhangt met deelname aan sport, lidmaatschap van een club en bewegingsonderwijs. Als kinderen worden gestimuleerd om te sporten in een omgeving waar talenten worden herkend en gestimuleerd, zal dit blijken het rapport een positieve invloed hebben op de talentontwikkeling (<https://www.sportenbewegenincijfers.nl/toekomstverkenning/trendscenario/talentontwikkeling>). Uit het rapport volgt verder dat bij gelijkblijvend sportbeleid Nederland in 2030 voor flinke uitdagingen kan komen te staan. Aanvrager is van mening dat afgestudeerden van de Ad Sport deze uitdagingen het hoofd kunnen bieden door het herkennen van talenten en hen te stimuleren om prestaties te leveren en door te groeien naar de topsport. De commissie verwacht dat de voorgenomen hbo Ad Sport tegemoet kan komen aan de behoefte aan een praktijkgerichte opleiding op hbo-niveau en daarmee een bijdrage kan leveren aan de uitdagingen zoals beschreven in de 'Toekomstverkenning in de sport : naar een sportiever Nederland'.

Aanvrager stelt dat het landelijk opleidingsprofiel sportkunde uit 2017, opgesteld door de acht hogescholen die zijn verenigd in het Landelijk Opleidingsoverleg Sportkunde, aan de basis staat van het algemene opleidingsprofiel van de hbo Ad Sport. Hierin wordt geschetst dat het werkveld voor gekwalificeerde professionals op het gebied van sport en bewegen en meer specifiek op het gebied van topsport en talentontwikkeling is vergroot (p. 10). Uit het rapport volgt ook dat in de huidige Nederlandse topsport ongeveer 300 tot 400 arbeidsplaatsen voor een gekwalificeerde niveau-5 coach bestaan, terwijl er jaarlijks gemiddeld slechts 5 coaches voor dat niveau worden opgeleid (p. 8). De commissie is van mening dat het aannemelijk is dat de hbo Ad Sport kan bijdragen aan het vergroten van het aantal gekwalificeerde coaches op niveau-5. De commissie concludeert dan ook dat het Landelijk Opleidingsprofiel Sportkunde een indicatie biedt van een (kwalitatieve) arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport.

Aanvrager beschrijft dat de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen' (2020) van Lexnova in opdracht van NOC* NSF de kansen op de arbeidsmarkt voor hbo- en mbo-sportstudenten onderzoekt. Het onderzoek verschijnt één keer per twee jaar. Het rapport geeft onder andere de (verdeling van de) werkgelegenheid en de formatieontwikkeling in de sportsector weer. Het onderzoek is uitgezet onder 1500 werkgevers en ruim 850 mbo- en hbo-gediplomeerden. Uit de 'Arbeidsmarktmonitor' blijkt dat de kansen op de arbeidsmarkt voor zowel mbo- als hbo-studenten stijgen en dat het overgrote deel van de mbo- en hbo-alumni na het afstuderen werk heeft gevonden (p. 8). Uit het rapport blijkt verder dat de formatieomvang per aanstelling stijgt en dat er een verbreding van de markt voor sport en bewegen zichtbaar is. Uit de resultaten van 2020 blijkt volgens aanvrager dat de groei tussen 2018 en 2020 inmiddels 11% bedraagt (p. 12). De meeste groei wordt verwacht bij de sportbonden. Wel is het zo dat de meeste werkgevers in de sportbranche aangeven dat de sportgerelateerde formatie in de afgelopen twee jaar gelijk is gebleven (76%, zie p. 12). Sportbonden geven verder aan dat wat betreft functieniveau relatief vaak hbo-niveau wordt gevraagd (p. 38). De commissie is van mening dat de 'Arbeidsmarktmonitor Sport en Bewegen' een indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte aan c.q. opscholingsbehoefte in het veld middels de Ad Sport. De commissie concludeert met aanvrager op basis van deze gegevens dat de verwachte en gerealiseerde groei in het aantal formatieplaatsen van sport- en beweefuncties een positieve indicatie biedt van een arbeidsmarktbehoefte, voornamelijk bestaande uit een opscholingsbehoefte, aan afgestudeerden van de Ad Sport.

Aanvrager verwijst verder naar de Kamerbrief over besteding extra middelen topsport d.d. 20/02/2018, waarin de toenmalige minister voor Medische Zorg en Sport Bruno Bruins verantwoordt hoe de besteding van extra middelen ten behoeve van topsport verdeeld gaat worden. 'Het kabinet investeert € 10 miljoen per jaar extra in de Nederlandse topsport.

Onze talenten en topsporters krijgen daarmee meer kansen om deel te nemen aan internationale wedstrijden en te presteren' (p. 1). Daarnaast wordt in de Kamerbrief gesproken over de wens om 'op basis van kwaliteit, in meer takken van sport met meer atleten deel te nemen aan grote sportevenementen' (p. 2). Daarvoor is het ook belangrijk om het potentieel aan kansrijke topsporters te vergroten. Dat kan volgens aanvrager door meer aandacht te besteden aan de ontwikkeling van talentvolle sporters, de betere doorstroming van talenten en de ontwikkeling van nieuwe sporten. Aanvrager stelt dat voor de collectieve Nederlandse topsport wordt ingezet op drie lijnen waarvan lijn 2, 3 en 6 relevant zijn voor onderhavige aanvraag (p. 3). Lijn 2 zet in op betere talentherkenning en -ontwikkeling. Aanvrager stelt dat afgestudeerden van de Ad Sport aan deze talentherkenning- en ontwikkeling een bijdrage kunnen gaan leveren (p. 4). Lijn 3 is gericht op meer en betere persoonlijke begeleiding door coaches en experts. In vijf programma's worden daarom extra coaches aangesteld om deze begeleiding en aandacht te geven. Aanvrager stelt dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding ook aan deze doelstelling een wezenlijke bijdrage kunnen gaan leveren. In lijn 6 ligt de focus op een betere en meer toegankelijke opleiding van Nederlandse topcoaches. Sportbonden geven aan dat het steeds moeilijker is om voldoende potentiële topcoaches te vinden. Volgens de Kamerbrief zijn er circa 300 tot 400 arbeidsplaatsen voor een gekwalificeerde niveau 5 coach, maar worden er jaarlijks maar 5 coaches voor dat niveau opgeleid (p. 6). Aanvrager is dan ook van mening dat het van groot belang is dat er zowel op de korte als op de lange termijn actief wordt geïnvesteerd in het opleiden van topcoaches. Dit is tevens het advies van de Nederlandse Sportraad. Zij geeft in de publicatie 'De opstelling op het speelveld : Naar een sterke sportbranche voor een vitale samenleving' (2020) aan dat zowel voor de begeleiding van jeugd en kwetsbare groepen, maar ook van talenten en topsporters het aan te bevelen is om meer betaalde banen in de sport in te voeren. Dit kan door functies te beschrijven, hieraan kwalificaties te koppelen en zo opleidingen op mbo-, hbo- en wo-niveau in harmonie te brengen (p. 39). Aanvrager is van mening dat de Ad Sport de opleiding tot 'de gekwalificeerde niveau 5 coach' is waar in de Kamerbrief over gesproken wordt. Aanvrager stelt daarnaast dat de Ad Sport een doorgaande leerlijn vormt door de leemte op te vullen tussen de mbo-4 opleiding Sport en Bewegen en de hbo bachelor Sportkunde. De commissie concludeert dat de voorgenomen opleiding aansluit bij de in de Kamerbrief over besteding extra middelen topsport uitgezette lijnen en het daaraan gekoppelde advies van de Nederlandse Sportraad.

Aanvrager doet voorts een beroep op het 'Nationaal Sportakkoord' in combinatie met het deelakkoord 6 'Topsport die inspireert' dat onderdeel is van het 'Nationaal Sportakkoord'. Aanvrager stelt dat uit het 'Nationaal Sportakkoord' blijkt dat sport van onschatbare maatschappelijke en economische waarde in Nederland is. De brede basis - Nederland kent een hoge sportdeelname - is het fundament voor de grote rol die we als klein land spelen op internationale podia (p. 4). Gedurende de looptijd van het akkoord (29 juni 2018 – 31 december 2021) wordt dan ook flink geïnvesteerd in topsport, namelijk € 53 miljoen. In deelakkoord 6 wordt expliciet vermeld dat het vak van topsport- en talentcoach erkend wordt en dat moet worden gestimuleerd dat voldoende vakbekwame en goed opgeleide top- en talentcoaches in Nederland zijn door het ontwikkelen en implementeren van een doorlopende leerlijn voor top- en talentcoaches en het ontwikkelen van een beter beroepsperspectief. De wijze waarop die internationale top bereikt gaat worden is in het deelakkoord omschreven middels een aantal concrete doelstellingen. De eerste doelstelling betreft het realiseren van een optimaal topsportklimaat waarin meer medailles in meer takken van sport en met meer maatschappelijke waarde worden behaald (p. 2). Hiervoor worden training- en wedstrijdprogramma's op het hoogste niveau georganiseerd en gefaciliteerd. Gebaseerd op het aantal topsporters en talenten met een status (sporters die actief zijn binnen fulltime seniorenprogramma's met topsportfinanciering) verwacht het deelakkoord dat voor professionele training, begeleiding en coaching vele fte benodigd zijn. Om dit doel te bereiken werken sportbonden/-organisaties en onderwijs intensief met elkaar samen (pp. 2, 3 en 4). Een tweede doelstelling betreft de optimale instroom en ontwikkeling van talentvolle sporters naar opleidingsprogramma's.

Sportbonden en sportorganisaties werken hiertoe samen met clubs, scholen en gemeentes, zodat talenten op het juiste moment ontdekt worden en de mogelijkheid krijgen om te trainen met de beste talentcoaches in de beste opleidingsprogramma's (p. 2). Aanvrager stelt dat een afgestudeerde TTC'er specifieke kennis heeft met betrekking tot het begeleiden en ondersteunen van talenten, zodat hij mede zorgdraagt voor het tijdig ontdekken van talenten en het begeleiden van talenten naar de top in hun sport. Aanvrager is van mening dat de voorgenomen hbo Ad Sport de kennis van (talent)coaches verhoogt, omdat afgestudeerden met het uitstroomprofiel TTC specifiek opgeleid zijn om topsporters en talenten te ondersteunen op weg naar de top en om die positie te handhaven. De commissie onderschrijft dit betoog en concludeert dat uit het 'Nationaal Sportakkoord' en het deelakkoord 6 'Topsport die inspireert' hoofdzakelijk een opscholingsbehoefte aan top- en talentcoaches in lijn met het uitstroomprofiel van de aangevraagde opleiding volgt.

Aanvrager beschrijft verder dat het 'Brancherapport Sport' van KPMG de huidige staat van de sport weergeeft en de ontwikkelingen tussen 2009 en 2019 die daartoe geleid hebben. Centraal in het rapport staan de omvang, organisatie en financiering van de sportbranche (p. 6).

Toekomstbestendige topsport wordt in het rapport gedefinieerd als: 'zo georganiseerd en gefinancierd dat de sportprestaties van Nederlandse topsporters geoptimaliseerd worden en dat iedereen in Nederland die dat wil deze sport kan beleven via de media of via evenementen' (p. 13). Het is daarbij van wezenlijk belang dat er een adequate topsportinfrastructuur en organisatie is om deze topsporter te ondersteunen (p. 61). In het brancherapport wordt tevens de conclusie getrokken dat er meer geld wordt uitgegeven aan topsport. In de afgelopen 10 jaar is een steeds groter deel van de totale uitgaven van het Ministerie van WVS aan sport uitgegeven. In 2018 was 45% bestemd voor de topsport, terwijl dit in 2008 nog 31% was (p. 117). Het beschreven beeld wordt bevestigd door Stichting Sportservice Noord-Brabant en Stichting Huis voor de Sport Limburg die in hun adhesieverklaringen aangeven dat het verder professionaliseren van de (topsport)verenigingen noodzakelijk is om de sport- en beweeginfrastructuur verder te versterken. Aanvrager stelt dat een afgestudeerde TTC'er een belangrijke rol kan spelen in de begeleiding en ondersteuning van de topsporter op weg naar deze prestaties en succes. Uit het 'Brancherapport Sport' volgt immers ook dat sinds langere tijd de relatieve prestaties van een aantal disciplines in de topsport afnemen (pp. 72-73). De commissie is met aanvrager van mening dat afgestudeerden van de voorgenomen opleiding topsporters de benodigde begeleiding en ondersteuning kunnen bieden en daarmee te kunnen bijdragen aan een hoger prestatieniveau. De commissie concludeert dat het 'Brancherapport Sport' een indicatie biedt van een kwalitatieve arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport met het uitstroomprofiel TTC.

Aanvrager geeft aan dat de 'Topsportklimaatmeting' van het Mulier Instituut (2019) de resultaten van het structurele onderzoek naar het topsportklimaat in Nederland bevat. Het onderzoek bestaat onder andere uit een enquête onder topsporters, talenten, coaches, technisch directeurs van sportbonden en voormalig statussporters. Zij zijn onder meer ondervraagd over de beschikbaarheid van coaches. Een derde van de ondervraagde technisch directeurs van sportbonden ziet een tekort aan coaches die in de topsportprogramma's actief zijn. Ruim twee derde van de technisch directeurs van sportbonden is tevreden over het aantal coaches dat in de topsportprogramma's actief is. Een gebied waar nog progressie kan worden gemaakt, is de beschikbaarheid van specifieke talentcoaches. De technisch directeurs die een tekort zien schatten dit gemiddeld op een tekort van 4,3 fte per tak van sport. Vier op de tien technisch directeurs oordeelt dat er onvoldoende specifieke talentcoaches zijn binnen hun opleidingsprogramma('s).

In de 'Topsportklimaatmeting' is tevens gevraagd naar de vooropleiding en carrièreperspectieven van coaches. Binnen dit onderzoek zijn voornamelijk coaches bevestigd met een aanstelling binnen een sportbond en coaches die als zelfstandige diensten leveren aan individuele topsporters. Het merendeel van die coaches is gediplomeerd. Ruim negen op de tien coaches heeft een opleiding gevolgd of volgt deze op dit moment. Aanvrager constateert dat slechts 35% deze opleiding op niveau 5 heeft gevolgd. Ruim de helft (51%) heeft een opleiding op niveau 4 behaald, de rest op een lager niveau. Vier op de tien coaches (41%) kan niet aangeven of hun nationale diploma wordt erkend door de internationale federatie of dat hun internationale diploma nationaal erkend wordt. Aanvrager is van mening dat de 'Topsportklimaatmeting' een indicatie biedt van een opscholingsbehoefte van bestaande coaches. De commissie constateert dat uit de 'Topsportklimaatmeting' volgt dat ruim twee derde van de technisch directeurs van sportbonden tevreden is over het aantal coaches dat in de topsportprogramma's actief is en dat daarnaast het carrièreperspectief van coaches uit de 'Topsportklimaatmeting' als punt van zorg wordt genoemd. Veel coaches zijn van mening dat Nederland achterblijft bij de mogelijkheden die hen wordt geboden in vergelijking tot andere westerse landen. De commissie constateert verder dat ook onder technisch directeurs de gedachte leeft dat er voor coaches te weinig beroepsperspectief is. Slechts 24% van de technisch directeurs is het eens met de stelling dat het carrièreperspectief goed is. De commissie concludeert dat de 'Topsportklimaatregeling' blijkt geeft van een tekort aan hoger opgeleide talentcoaches op niveau 5 en dat het rapport derhalve een indicatie biedt van een opscholingsbehoefte van bestaande coaches.

Aanvrager verwijst voorts naar een aantal publicaties op de website van NOC*NSF. NOC*NSF behartigt de belangen van negentig landelijke sportorganisaties (77 sportbonden en 13 geassocieerden). Aanvrager beschrijft dat het beleid van NOC*NSF er onder meer op is gericht om topsporters de juiste begeleiding te geven. De complexere wordende topsportwereld stelt daarbij steeds hogere eisen aan de trainer-coaches (<https://nocnsf.nl/media/3580/opleidingsstructuur-doorlopende-leerlijnen-nocnsf-teamnl.pdf>, p. 2). Om het doel 'voldoende rendement en effectiviteit van topsport- en breedtesportprogramma's' te realiseren is het volgens aanvrager noodzakelijk om een goede in-, door- en uitstroom van trainers/coaches conform de Kwalificatiestructuur Sport (KSS) te bewerkstelligen. NOC*NSF signaleert dat het huidige onderwijs- en opleidingsaanbod hier zowel kwalitatief als kwantitatief niet aan voldoet en dat er te weinig goed opgeleide trainer-coaches zijn (<https://nocnsf.nl/media/3017/essentie-doorlopende-leerlijn-trainer-coach.pdf>). Aanvrager stelt dat NOC*NSF het initiatief van aanvrager ondersteunt om een nieuwe Associate degree-opleiding op het gebied van sport en bewegen – de hbo Ad Sport, uitstroomprofiel Topsport- en Talentcoach (TTC) - te ontwikkelen (zie <https://nocnsf.nl/topsport/topcoaches/doorlopende-leerlijn/landelijk-beroepsprofiel-associate-degree-sport>). De commissie is van mening dat uit de publicaties op de website van NOC*NSF volgt dat er momenteel nog te weinig goed opgeleide coaches bestaan en dat behoefte bestaat aan sport- en beweegprofessionals op het niveau van een Associate degree. De commissie verwacht dat de voorgenomen hbo Ad Sport tegemoet zal komen aan deze behoefte.

Aanvrager heeft ten slotte verwezen naar een arbeidsmarktonderzoek van KBA Nijmegen (oktober 2020). Het onderzoek is in opdracht van NOC*NSF en de Hogeschool van Amsterdam, de Fontys Hogescholen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en de HZ University of Applied Sciences uitgevoerd. In een iteratief proces tussen NOC*NSF, de betrokken hogescholen en KBA Nijmegen is een beroepscompetentieprofiel en blauwdruk van de beoogde opleiding opgesteld. In 11 open interviews zijn het beroepscompetentieprofiel en de blauwdruk vervolgens voorgelegd aan sleutelfiguren op het hoogste niveau uit de volle breedte van het werkveld. De namen van de organisaties en de functies van de geïnterviewden zijn in het onderzoek weergegeven, maar om privacyredenen is er geen namenlijst ter beschikking gesteld.

Uit de interviews zijn algemene conclusies getrokken. Zo blijkt dat de sleutelfiguren van zowel de breedte- als de topsport zich in grote lijnen kunnen vinden in de in het beroepscompetentieprofiel geschetste ontwikkelingen van de sport. De toename van het maatschappelijke belang van sport en bewegen wordt door hen onderkend. De geïnterviewden vinden de doelgroep zij-instromers, zoals oud-topsporters of ervaren sportprofessionals met een trainersdiploma, zeer interessant. Hier zou volgens de respondenten uit het werkveld het grootste gedeelte van de instroom vandaan moeten komen, waarbij de opleiding in een deeltijd en/of dual traject zou moeten worden aangeboden. Er wordt in de interviews ook een eerste indicatie gegeven van de (toekomstige) behoefte aan sportprofessionals in de functie van topsport- en talentcoach. De interviews bevatten behoefte-ramingen als "de orde van grootte is zo'n 2 tot 3 mensen per jaar die we tekortkomen. Dat is ook zo bij andere bonden" en "ik weet het vanuit turnen wel maar we hebben nog 8 andere disciplines binnen de bond en daar heb ik geen idee van. Dus ik vind voor mijn discipline jaarlijks, als ik 5 zeg, zou dat dichterbij de waarheid zitten dan 15. Maar de uitstroom is denk ik ook 1 of 2 per jaar". Aanvrager concludeert op grond van de interviews dat een behoefte bestaat aan afgestudeerde TTC'ers. De commissie is van mening dat op grond van deze verkennende interviews een arbeidsmarktbehoefte, hoofdzakelijk bestaande uit een opscholingsbehoefte, aan afgestudeerden van de opleiding kan worden vastgesteld.

Op basis van het opgestelde beroepscompetentieprofiel en de blauwdruk van de voorgenomen opleiding heeft KBA Nederland vervolgens een onderzoek uitgevoerd naar de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport met uitstroomprofiel TTC. Er is een telefonische enquête in combinatie met een webbased vragenlijst afgenomen onder 51 sportbonden, 5 centra voor Topsport en Onderwijs en 1 landelijke branchevereniging voor erkende en ondernemende sport- en beweegbedrijven. Daarnaast zijn 2938 sportverenigingen benaderd. NOC*NSF heeft de gegevens van 43 bonden inclusief CTA's en 1 branchevereniging aangeleverd, de gegevens van de 2938 sportverenigingen zijn verkregen via Stagemarkt.nl. De vragenlijst is overigens niet als bijlage bij het advies toegevoegd. Voor de netto steekproef zijn 1036 respondenten benaderd, waarvan 239 respondenten hebben deelgenomen aan het daadwerkelijke onderzoek. Het betreft hier uitsluitend respondenten van organisaties met betaalde trainers/coaches, omdat dit volgens KBA Nijmegen een indicatie is dat de hbo Ad Sport TTC relevant is en dat er financiële middelen zijn om afgestudeerden van die opleiding in dienst te kunnen nemen. De respondenten werkzaam bij de bonden vervullen functies als manager/coördinator topsport, (technisch) directeur, hoofd/bondscoach en coördinator opleidingen. Bij de sportverenigingen hebben de respondenten meestal een taak binnen het bestuur (voorzitter, secretaris, adviseur) of ze zijn eigenaar. Gemiddeld hebben de sportbonden 51 personen (37,9 fte) in dienst, voetbalverenigingen 5 personen (2,5 fte) en de overige sportverenigingen 8 personen (3,8 fte).

De respondenten is allereerst de blauwdruk van de hbo Ad Sport TTC voorgelegd met de vraag in hoeverre zij de inhoud en de opbouw van deze opleiding ondersteunen. Daaruit blijkt dat bijna alle respondenten (96%) de inhoud en de opbouw van de opleiding volledig (bijna 63%) of gedeeltelijk (34%) ondersteunen. Om een prognose te maken van de (toekomstige) behoefte in het werkveld aan afgestudeerden van de beoogde opleiding wordt gekeken naar het huidige en verwachte aantal medewerkers (in aantal medewerkers en fte) in de onderzochte arbeidsorganisatie met de kern van het profiel van de topsport- en talentcoach. De onderzochte organisaties hebben op dit moment 286 fte in dienst met het profiel van de topsport- en talentcoach (n = 235, gemiddeld ongeveer 1,2 fte per arbeidsorganisatie).

De respondenten is daarnaast gevraagd een prognose te geven van het aantal medewerkers (in fte) met de kern van het profiel van de topsport- en talentcoach binnen de eigen arbeidsorganisatie over 5 jaar. De respondenten verwachten dat het totaal aantal fte met het profiel van de topsport- en talentcoach zal toenemen en verwachten een toename tot 427 fte over de termijn van 5 jaar. Gebaseerd op de verwachte toename in de komende 5 jaar (=uitbreidingsvraag) en de verwachte uitstroom van TTC'ers uit het werkveld (=vervangingsvraag) wordt een jaarlijkse uitbreidings- en vervangingsvraag van 91 medewerkers (53 fte) verwacht. De helft van het totaal aantal organisaties (49,8%) heeft momenteel iemand met het profiel van de topsport- en talentcoach in dienst. De landelijke organisaties, sportbonden of landelijke topsportcentra, hebben vrijwel allemaal een TTC'er in dienst (86,5%). Op regionaal niveau bestaat eenzelfde beeld: in West-Nederland (42,9%), Oost-Nederland (41,9%) en Zuid-Nederland (40%) hebben ca. 4 op de 10 organisaties een TTC'er in dienst en in Noord-Nederland heeft bijna de helft van de organisaties een TTC'er in dienst (48,5%). Om een beeld te schetsen van de behoefte aan medewerkers met (de kern van) het profiel van de TTC is de respondenten gevraagd een schatting te geven van de behoefte in de komende vijf tot tien jaar in het werkveld als geheel. Daaruit blijkt dat 64% van de respondenten verwacht dat de arbeidsmarktbehoefte toe zal nemen, 32% verwacht een gelijkblijvende behoefte en 4% verwacht dat de arbeidsmarktbehoefte aan professionals met het profiel van de topsport- en talentcoach zal afnemen. Uitgaande van een opleidingsrendement van 70 procent en het gegeven dat veel trainers meerdere aanstellingen bij verschillende organisaties hebben wordt er voor de responsgroep uiteindelijk uitgegaan van een jaarlijkse instroombehoefte van 87 TTC'ers. Daarnaast is sprake van concurrentie op de arbeidsmarkt van afgestudeerden van andere, aanverwante opleidingen. Het onderzoek verwacht hiervan een effect van een tiende van het totaal en komt na correctie uit op een jaarlijkse instroombehoefte van 79 TTC'ers. Uitgesplitst gaat het om 20 instromers bij sportbonden en 59 bij sportverenigingen.

Om de uiteindelijke instroombehoefte van de gehele doelgroep te bepalen zijn cijfers op basis van een 95%- betrouwbaarheidsinterval geëxtrapolerd naar de netto steekproef van 1036 respondenten (in totaal zijn 2938 organisaties benaderd). De commissie acht de extrapolatie naar de gehele onderzoekspopulatie van de steekproef onvoldoende betrouwbaar. De commissie concludeert dat dit arbeidsmarktonderzoek, ook als de extrapolatie buiten beschouwing wordt gelaten, blijk geeft van een arbeidsmarktbehoefte die hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte.

De resultaten van het landelijke arbeidsmarktonderzoek zijn voor de voorgenomen hbo Ad Sport uitgesplitst naar een rapportage voor de regio Zuid-Nederland: Noord-Brabant en Limburg. Uiteindelijk hebben 41 organisaties binnen de regio Zuid-Nederland deelgenomen aan het onderzoek (N = 20,6 %). Aanvrager stelt dat het regionale beeld in grote lijnen overeenkomt met het landelijke beeld. Op het moment van afname van het onderzoek hebben 16 van de 41 onderzochte organisaties in de regio Zuid-Nederland (39%) iemand met het profiel van de TTC in dienst. Er zijn in totaal 28 TTC'ers in dienst. De verwachting is dat er binnen de regio Zuid-Nederland over 5 jaar 97 medewerkers werkzaam zullen zijn bij de bevraagde organisaties (2,4 medewerker per organisatie). Dit is meer dan 3 keer zoveel als het huidige aantal medewerkers met een TTC-profiel. De helft van de respondenten verwacht dat de arbeidsmarktbehoefte in het werkveld in Zuid-Nederland als geheel zal toenemen, ruim 40% verwacht dat deze gelijk zal blijven. 85% van de respondenten geeft aan dat de Ad Sport met het uitstroomprofiel TTC verdieping biedt aan zittende medewerkers. 90% van de respondenten geeft aan afgestudeerden van de beoogde opleiding aan te willen nemen om in de arbeidsmarktbehoefte van hun organisatie te voorzien. In de hoofd rapportage wordt een prognose gemaakt van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de beoogde opleiding. Deze aantallen zijn vervolgens geëxtrapolerd van de responsgroep naar de netto steekproef.

De commissie acht de extrapolatie naar de gehele onderzoekspopulatie van de steekproef niet betrouwbaar, maar is met aanvrager van mening dat ook uit het regionale arbeidsmarktonderzoek zonder extrapolatie een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport met uitstroomprofiel TTC, hoofdzakelijk bestaande uit een opscholingsbehoefte, blijkt.

Aanvrager heeft verder door middel van een Jobfeedanalyse onderzocht of in de periode 2018-2020 landelijk en in de regio Zuid-Nederland/Brabant sprake was van een waarneembare trend in het aantal vacatures voor trainers/coaches. De vacatures die in de database werden gevonden zijn ontdubbeld en doorzoekbaar gemaakt. Aanvrager constateert dat het aantal vacatures per kwartaal sterk varieert, maar dat niettemin een stijgende lijn zichtbaar is in het aantal vacatures per jaar. De commissie is van mening dat de vacature analyse niet volledig valide en navolgbaar is, omdat aanvrager alleen een Excelsheet met het aantal vacatures en niet de vacatureteksten zelf heeft toegevoegd. Het is bovendien niet geheel duidelijk of voor de vacatures niveau-5 vereist is of dat de vacatures ook kunnen worden ingevuld door trainers/coaches op een ander niveau. Er kan hoogstens worden vastgesteld dat op basis van de door aanvrager geleverde gegevens het aantal vacatures in 2020 ten opzichte van 2018 is toegenomen.

Ten slotte geeft aanvrager aan dat de Stichting Sportservice Noord-Brabant, Stichting Huis voor de Sport Limburg, Brabant Sport en Team NL/NOC*NSF adhesieverklaringen hebben afgegeven. In de adhesieverklaringen (2021) wordt aangegeven dat het verder professionaliseren van (topsport)verenigingen noodzakelijk is om de sport- en beweeginfrastructuur verder te versterken. In de adhesieverklaringen wordt verder gesteld dat afgestudeerden van de Ad Sport met het uitstroomprofiel TTC een belangrijke rol kunnen vervullen in het begeleiden van topsporters en talenten in de genoemde organisaties. De opleiding kan daarnaast gebruik maken van leerwerkplekken, gastdocenten en inhoudelijke input voor de opleiding. In de adhesieverklaring van Team NL/NOC*NSF wordt bovendien gesteld dat het van groot belang is dat Eindhoven als tweede locatie voor de hbo Ad Sport wordt toegevoegd vanwege de vele topsportprogramma's in Eindhoven en daarmee ook bij te dragen aan een landelijke dekking voor het opleiden van trainer/coaches op niveau 5. De commissie is van mening dat de adhesieverklaringen een indicatie bieden van een arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen opleiding c.q. een opscholingsbehoefte middels de hbo Ad Sport.

Hoewel de ROA prognoses en de spanningsindicator van het UWV een negatief beeld van de arbeidsmarktbehoefte aan afgestudeerden van de voorgenomen hbo Ad Sport schetsen, is de commissie van oordeel dat aanvrager op basis van het merendeel van de overige bronnen en specifiek het arbeidsmarktonderzoek van KBA een arbeidsmarktbehoefte die vrijwel volledig bestaat uit een opscholingsbehoefte aannemelijk heeft gemaakt.

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte aan afgestudeerden van de hbo Ad Sport verwijst aanvrager onder meer naar 'Houdbaar voor de toekomst. Strategische agenda hoger onderwijs en onderzoek' van het Ministerie van OCW (2019), het landelijk actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' van D. Romijn en J. van Kalmthout (2018) en het 'Nationaal Sportakkoord' in samenhang met deelakkoord 4 en 6 van dit Sportakkoord van onder meer het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Vereniging Sport en Gemeenten en NOC*NSF (2018). De commissie is van mening dat de inhoud van het 'Uitvoeringsplan Brabant Beweegt 2016-2019' van de Provincie Noord-Brabant verouderd is en heeft deze bron derhalve buiten beschouwing gelaten.

Aanvrager stelt dat in 'Houdbaar voor de Toekomst. Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek' van het Ministerie van OCW een viertal uitdagingen voor het hoger onderwijs worden geformuleerd.

Ambitie 1 richt zich op 'toegankelijker hoger onderwijs en groter studentsucces', waarbij wordt verwezen naar de meerwaarde die een Ad opleiding biedt door de versterking van de doorstroom van mbo naar hbo onderwijs (p. 48). Ambitie 2, 'flexibel hoger onderwijs', is gericht op het inspelen op de vraag vanuit de verschillende groepen studenten. De behoefte aan hoger opgeleiden blijft groeien, maar de instroom van jongeren in het hbo daalt vanwege demografische ontwikkelingen (p. 58). Ambitie 3, de 'betere aansluiting op de arbeidsmarkt en samenleving', benadrukt het belang van vernieuwing van het onderwijsaanbod. Samenwerking tussen hoger onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners is nodig om een betere balans te creëren tussen de behoefte van de samenleving en het aanbod van onderwijsinstellingen (p. 71). Ambitie 4 richt zich op regionale verankering en internationale samenwerking (p. 83). Aanvrager stelt dat de Ad Sport invulling geeft aan de eerste drie ambities van de Strategische Agenda. De opleiding richt zich op talentvolle coaches die vanuit de bond/sport worden voorgedragen, zij-instromers (bestaande trainer/coaches op niveau 4), topsporters die hun studie willen combineren met hun sport en doorstromers vanuit het mbo. De opleiding zal blended worden aangeboden: studenten kunnen tijd- en plaatsonafhankelijk en daarmee flexibel studeren. Aanvrager stelt verder dat de opleiding wordt ontwikkeld op basis van een specifieke vraag vanuit het werkveld (NOC*NSF) en binnen een samenwerkingsverband van zes hbo-instellingen om ervoor te zorgen dat er sprake is van landelijke dekking. De commissie is van mening dat de voorgenomen hbo Ad Sport past in het brede stimuleringsbeleid van OCW om het aanbod van Associate degrees uit te breiden en aansluit bij de beschreven ambities.

Aanvrager betoogt voorts dat het programma 'Naar een veiliger sportklimaat' is uitgevoerd in de periode 2011-2018 en als doel had om sportplezier en gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag (fysiek en verbaal) te voorkomen en te bestraffen om zo een veilig sportklimaat te creëren. NOC*NSF was verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma en werkte daarin nauw samen met diverse sportbonden. Op basis van de laatste rapportage over dit programma (Landelijk actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat', p. 9) kan volgens aanvrager geconstateerd worden dat de Nederlandse sport inmiddels is doordrongen van het belang van een veilig sportklimaat. Zo is afgesproken dat het thema in het beleid van de bonden wordt opgenomen en wordt uitgevoerd, middels bijvoorbeeld integratie in bestaande opleidingen voor trainers en coaches. Ook binnen het onderwijs zijn de eerste stappen gezet. Ruim zestig procent van de mbo sport- en beweegopleidingen bieden 'een veilig sportklimaat' aan als keuzedeel of hebben het in het curriculum geïntegreerd (pp. 62-63). Het programma heeft tevens een plek gekregen in het 'Nationaal Sportakkoord' en de deelakkoorden 4 en 6 (2018). Het thema wordt voor drie jaar geborgd in het nationaal beleid, het beleid van de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het NOC*NSF (Landelijk actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat', p. 71). Aanvrager stelt dat binnen de voorgestelde Ad Sport met Topsport- en Talentcoach als uitstroomprofiel kennis over het creëren, behouden en waarborgen van een veilig sportklimaat een belangrijk vast onderdeel in het curriculum heeft. De hbo Ad Sport geeft daarmee volgens aanvrager direct invulling aan de ambities en afspraken die onder meer zijn gemaakt in deelakkoord 4 en deelakkoord 6 van het 'Nationaal Sportakkoord'. De commissie is van mening dat de voorgenomen opleiding aansluit op de doelstellingen inzake een veilig sportklimaat voortvloeiend uit de geciteerde bronnen.

Reeds gelet op het voorgaande is de commissie van mening dat aanvrager een maatschappelijke behoefte aan de hbo Associate degree Sport heeft aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een arbeidsmarktbehoefte die vrijwel volledig uit een opscholingsbehoefte bestaat. De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 04/11/2021 is op de website van de CDHO kennisgegeven van het voornemen van Fontys Hogescholen om de hbo Associate degree Sport in Eindhoven aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Aanvrager beschrijft dat zes hogescholen, te weten Fontys Hogescholen, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, de HZ University of Applied Sciences, de Hanzehogeschool Groningen, de Christelijke Hogeschool Windesheim en de Hogeschool van Amsterdam, zijn verenigd in het Landelijk Overleg Ad Sport. De Hanzehogeschool is in 2007 gestart met de Ad Sport, Gezondheid en Management (Ad SGM) en de Christelijke Hogeschool Windesheim heeft in 2019 de macrodoelmatigheidsaanvraag voor de Ad Sport, Bewegen en Ondernemen (Ad SBO) toegekend gekregen. Na een verzoek tot naamswijziging zijn de voltijdopleiding Ad SBO van de Christelijke Hogeschool Windesheim (vestiging Zwolle) en de voltijdopleiding Ad SGM van de Hanzehogeschool Groningen per 01/09/2021 gestart c.q. verdergegaan met het aanbieden van de hbo Ad Sport. De hbo Ad Sport van de Christelijke Hogeschool Windesheim zal per 01/09/2022 tevens worden aangeboden vanuit de vestiging Almere (eveneens in voltijd). Op 28/01/2021 is bovendien een positief besluit afgegeven naar aanleiding van de macrodoelmatigheidsaanvraag van de Hogeschool van Amsterdam voor de hbo Ad Sport. Deze opleiding zal net als de onderhavige opleiding in deeltijd worden aangeboden. De Hogeschool van Amsterdam ontwikkelt net als aanvrager het uitstroomprofiel topsport- en talentcoach.

De commissie overweegt ten aanzien van de ruimte in het landelijk opleidingsaanbod als volgt. De commissie beoordeelt de ruimte in het verwant aanbod onder meer door te bepalen welke bestaande opleidingen verwant zijn aan de voorgenomen opleiding. De onderwijsinstelling dient overtuigend te beargumenteren dat er nog voldoende ruimte is voor een nieuwe opleiding. De onderwijsinstelling dient hiertoe aan te geven wat het landelijk verwant aanbod van de aangevraagde opleiding is. Het verwant aanbod is aanbod dat inhoudelijk sterk met elkaar overeenkomt en opleidt tot (min of meer) dezelfde beroepen (uitstroomprofiel(en)). Bij de inhoud wordt door de commissie gekeken of de kennisgebieden en vaardigheden die in het curriculum van de voorgenomen opleiding zijn opgenomen overlap vertonen met de bestaande opleidingen. Voorts kijkt de commissie naar de instroomdoelgroep die de opleiding bedient. Verder is voor de beoordeling van het verwant aanbod van belang om welke onderwijsvariant (voltijd, deeltijd of duaal) het gaat. Verwante opleidingen worden dus niet louter bepaald aan de hand van de inhoud van een opleiding.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen. Er zijn geen onbekostigde opleidingen. Aanvrager acht de hbo Ad Sport van de Hanzehogeschool Groningen en van de Christelijke Hogeschool Windesheim (vestiging Zwolle) verwant aan de voorgenomen opleiding. Deze opleidingen worden echter in voltijd aangeboden evenals de verwante, nog niet gestarte hbo Ad Sport van de Christelijke Hogeschool Windesheim (vestiging Almere) en bedienen derhalve een andere instroomdoelgroep. De opleidingen vertonen wel verwantschap voor wat betreft de inhoud van de opleiding en de arbeidsmarktperspectieven, met name de hbo Ad Sport van de Hanzehogeschool Groningen vanwege het (mede) aanbieden van hetzelfde uitstroomprofiel als dat van aanvrager: topsport- en talentcoach. De Hogeschool van Amsterdam zal ditzelfde uitstroomprofiel net als aanvrager in deeltijd gaan aanbieden. De macrodoelmatigheidsaanvragen voor de hbo Ad Sport van de HZ University of Applied Sciences en de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen zijn nog niet ingediend.

De commissie beschouwt de hbo Ad Sport van de Hanzehogeschool Groningen en de Christelijke Hogeschool Windesheim als aanverwant aan de voorgenomen hbo Ad Sport vanwege de afwijkende instroomdoelgroep.

Gezien het feit dat alleen de instroomgegevens van de hbo Ad Sport van de Hanzehogeschool Groningen bekend zijn heeft de commissie deze opleiding in de instroomtabel opgenomen (in de tabel staat nog de naam Sport, Gezondheid en Management vermeld). De commissie beschouwt de hbo Ad Sport met uitstroomprofiel Topsport- en talentcoach in deeltijd van de Hogeschool van Amsterdam als meest verwant, maar deze opleiding is nog niet van start gegaan. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelde tussen 36 eerstejaarsstudenten in het studiejaar 2016/2017 en 43 eerstejaarsstudenten in het studiejaar 2020/2021.

Tabel 3. Eerstejaars instroom in de verwante bekostigde voltijd hbo Ad Sport, Gezondheid en Management (per 01/09/2021 hbo Ad Sport) van de Hanzehogeschool Groningen

Opleiding	Instelling	'16-'17	'17-'18	'18-'19	'19-'20	'20-'21
Ad Sport, Gezondheid en Management (80026)	Hanzehogeschool Groningen (25BE), Groningen	36	40	36	31	43
Eerstejaarsinstroom		36	40	36	31	43

Bron: DUO

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding op grond van onder meer een instroomonderzoek onder studenten met een topsport- of talentstatus van drie van haar bacheloropleidingen, het arbeidsmarkt- en instroomonderzoek van KBA en een instroomprognose op basis van de mbo-4 instroom in de Ad Sport, Gezondheid en Management/Sport van de Hanzehogeschool Groningen. Aanvrager verwacht dat ca. 24 studenten zullen instromen in september 2022. Aanvrager beoogt tevens het uitstroomprofiel Buurtsportcoach aan te gaan bieden en verwacht dat mede om die reden de instroom zal oplopen tot 30 studenten in 2025 waarbij gestreefd wordt naar een stabiele instroom. De commissie acht deze prognose realistisch.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen hbo Associate degree Sport wordt afgezet tegen de behoefte die bij criterium aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. De commissie merkt daarbij op dat zij uitsluitend ruimte ziet voor de deeltijdvariant, aangezien de arbeidsmarktbehoefte hoofdzakelijk bestaat uit een opscholingsbehoefte.

Vestiging van de opleiding in Eindhoven heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. De hogescholen die voornemens zijn het uitstroomprofiel TTC aan te gaan bieden bevinden zich buiten de regio Eindhoven.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo Associate degree Sport te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek. Aangezien de aangetoonde arbeidsmarktbehoefte vrijwel uitsluitend bestaat uit een opscholingsbehoefte, adviseert de commissie de instemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van art. 6.2 lid 3 van de WHW.

Advies aan de NVAO over de naamkeuze en Croho indeling

De commissie heeft geconstateerd dat de voorgestelde naam van de opleiding passend is gelet op de namen van verwante opleidingen. Bovendien heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager de hbo Associate degree Sport in het Croho onderdeel Gedrag en maatschappij wil indelen. Dit voorstel sluit aan op de indeling van verwante bestaande opleidingen.

De NVAO ontvangt dit advies, zodat zij dit kan opnemen in het informatiedossier voor het panel ten behoeve van de toets nieuwe opleiding.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P.M.M. Rullmann', with a stylized, cursive script.

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.

Advies aan de NVAO over naam- en taalkeuze en Croho onderdeel

In de Toelichting op de Regeling is aangegeven dat de CDHO ook een rol heeft bij de beoordeling van de voorgestelde naam en voertaal van de opleiding en bij de voorgestelde positionering in het Croho.

Wat betreft de opleidingsnaam: de CDHO kijkt of de voorgestelde naam van de opleiding passend is, gelet op de namen van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen dezelfde naam krijgen, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. In het Croho kan ook een internationale (Engelse) naam worden geregistreerd. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de naamkeuze gerechtvaardigd is gelet op de inhoud van de opleiding en de namen van vergelijkbare opleidingen (artikel 5.7, vierde lid, onderdeel a, van de WHW).

Wat betreft de taalkeuze: het uitgangspunt in de wet is dat een opleiding in het Nederlands wordt aangeboden. De arbeidsmarktbehoefte kan een reden zijn om een opleiding in een andere taal aan te bieden. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst de motivering van de taalkeuze bij Standaard 2 in het Accreditatiekader.

Wat betreft de positie in het Croho: de CDHO kijkt of de voorgestelde indeling in het Croho passend is, gelet op de indeling van verwante opleidingen. Daarbij is het uitgangspunt dat sterk op elkaar lijkende opleidingen in hetzelfde Croho onderdeel worden geregistreerd, om de transparantie van het opleidingsaanbod voor studiekezers en werkgevers te borgen. Dit onderdeel van het CDHO advies is niet gericht aan de Minister van OCW, maar aan de NVAO. Het panel van de NVAO toetst of de voorgestelde indeling in het Croho aansluit bij de ordening van verwante opleidingen.